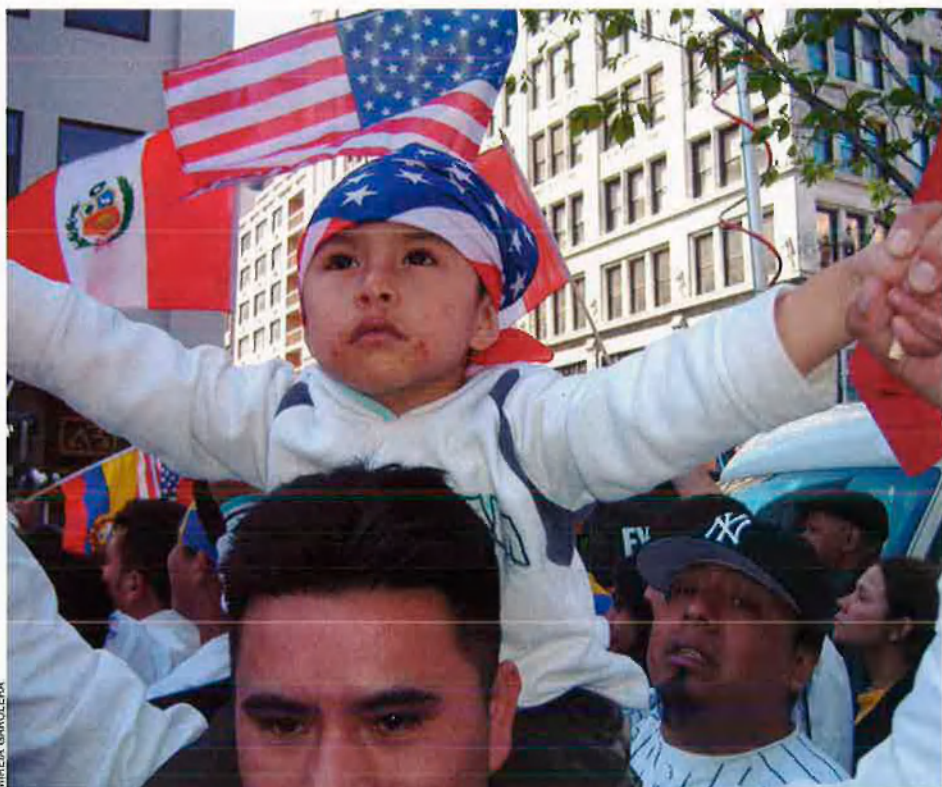

Els Estats Units és un país que sempre ha conviscut amb les lleis d'immigració. Últimament són els hispans els que travessen fronteres i treballen d'il·legals. Ara l'administració nord-americana vol posar fre a aquest flux constant, però la pressió dels mateixos implicats paralitza els progressos legals proposats fins ara.

El passat dilluns, 1 de maig, bona part dels immigrants dels EUA no van anar a treballar. No era pas perquè fos festa, ja que en aquest país el dia del treballador se celebra al setembre, ni per mandra, que no existeix en aquestes terres, sinó com un acte de reivindicació. L'1 de maig van viure el seu dia, el dia que els nous nadius s'han fet sentir; la diada que ells mateixos van batejar com "el dia sense immigrants". Va ser una jornada sense precedents: hi cabia el boicot a comprar productes, no anar a escola, no anar a treballar i manifestar-se per fer-se notar. Tot això amb l'objectiu de demostrar que sense ells el país no tira endavant i que, per tant, són necessaris. Sense cap líder concret, les diverses associacions i comunitats d'immigrants del país han unit forces per anar alhora i mostrar conjuntament el seu desacord amb el joc legal que desplega l'administració nord-americana.

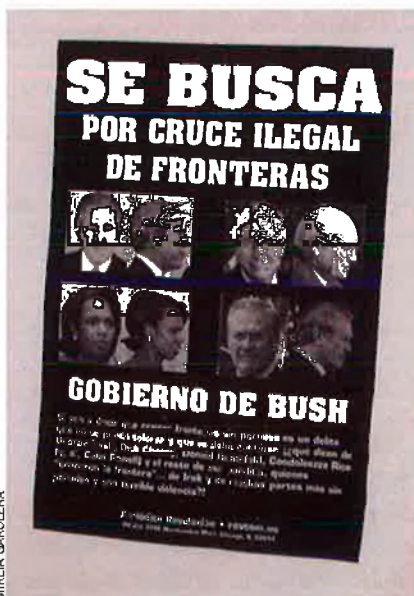
El immigrants estan en contra tant de la nova llei d'immigració que debat el Congrés com de la nova contraproposta que ha presentat el Senat. A hores d'ara el problema persisteix per la diversitat d'opinions i la dificultat de

MIREIA GAROLERA

El diumenge 1 de maig milers d'immigrant hispans va sortir als carrers de les principals ciutats dels Estats Units per demostrar que són necessaris per a mantenir l'economia del país.

Els hispans planten cara a Bush

MIREIA GAROLERA

Cartell de protesta contra les mesures que impulsa l'administració de George W. Bush.

trobar un punt intermedi. Són tres peces d'un gran puzzle que no hi ha manera de fer encaixar. D'una banda, el Congrés tramita una proposta de llei que pretén posar fre a l'allau d'indocumentats del país, que es calcula que són més d'11 milions. Aquest avantprojecte, que s'arrossega de fa mesos, inclou en primer lloc unes clàusules que converteixen en criminals els immigrants indocumentats. En segon lloc pretén construir entre 700 i 2.000 milles de doble mur en diversos trams de la frontera amb Mèxic. I en tercer lloc proposa castigar a tothom (associacions, comunitats religioses, amics, empreses) que ajudi un immigrant il·legal. Aquest avantprojecte té el suport d'una facció del partit republicà que els europeus entenem i definim sovint com "l'ala més conservadora".

El cap visible d'aquesta reforma és James Sensenbrenner, republicà de l'estat de Wisconsin.

El Senat, més moderat. D'altra banda, i amb un to més moderat pel que fa als plantejaments, el Senat ha presentat un nou esborrany que aposta per la creació d'un programa de treballadors temporals. Aquest document pretén obrir una via cap a la legalització de tots els immigrants considerant que són el motor dels EUA i que sense ells el país no funciona. Els requisits que demanen perquè l'immigrant pugui ser legalitzat són: que pagui impostos, que no hagi comès cap delictes i que parli anglès. Aquesta nova llei es presenta com la que procura per la unió de les famílies i la que no criminalitza. Els seus mentors principals són Jahon McCain, el conegut republicà d'Arizona, i Edward Kennedy, demòcrata de Massachusetts. Aquesta opció té el suport dels demòcrates i de part dels republicans, entre els quals hi ha el mateix president, George W. Bush.

És precisament davant d'aquest escenari polític que els principals implicats s'uneixen i es fan sentir per demanar una reforma integral de debò. Els immigrants s'han volgut fer un espai en els mitjans de comunicació i en la societat americana per demostrar que són clau i que tenen opinió pròpia. Les manifestacions, les vagues, les reivindicacions de tots els immigrants legals i il·legals dels EUA que s'han realitzat en les últimes setmanes presenten una negativa absoluta a les lleis proposades tant pel Congrés com pel Senat. Les pancartes triomfants d'aquestes mobilitzacions han estat "No som criminals", "Legalització per a tots", "Nosaltres som Amèrica" i "Sí, es pot".

Bush i els republicans. A aquestes tres peces del trencaclosques hem de sumar un element més: el joc d'interessos de cada partit. La solució s'ha de trobar abans no acabi l'estiu o, si més no, just abans de les eleccions legislatives del mes de novembre. Per què? Doncs perquè qui s'emporti l'aprovació d'una nova llei d'immigració serà qui tindrà més armes per vèncer les eleccions de mig mandat presidencial, que són essencials en la política nord-americana.

La història dels EUA és la història dels immigrants

Tota la història dels EUA s'ha construït entorn de les lleis dels immigrants. Unes lleis que han variat amb el pas dels anys i que han afectat de maneres diverses els diferents estats. I això els americans ho saben. I ho saben perquè ho han après a l'escola i ho han llegit, i, de fet, ara també ho llegeixen, i molt. Consultant el rànquing dels llibres que presenta la coneguda cadena Barnes and Noble, un dels llibres més venuts els últims dos anys als EUA és un llibre precisament d'història. Es tracta d'una de les obres de la col·lecció "Don't know much about...", de Kenneth C. Davis. Concretament, el llibre *Everything you need to know about american history but never learned* ("Tot el que necessites saber de la història d'Amèrica però que mai no has après) explica d'una manera molt planera com s'ha construït el país. És un llibre on es pot llegir, per exemple, una frase ideal per recordar aquests dies: "Després de la Segona Guerra Mundial i després d'una última emigració irlandesa, una nova pell, la de color marró, començava a fer-se veure als EUA. Des dels anys cinquanta i fins al dia d'avui, i d'una manera constant, els veïns del sud són els que entren, sense parar, al país de les oportunitats i del *melting pot*."

De moment, però, qui de veritat pot quedar més esquitxat és el mateix president George Bush. Aquest segon mandat està obligant-lo, com comenten alguns redactors de la revista *New Yorker*, a convertir-se en "una mena d'apagafocs". No para de tenir problemes interns (la creació d'una nova seguretat social, conseqüències del Katrina, legalització dels immigrants) com externs (problemes amb l'Iraq, Veneçuela, l'Iran), i, el pitjor de tot, els nivells de popularitat del president han caigut en picat i a més s'està fragmen-

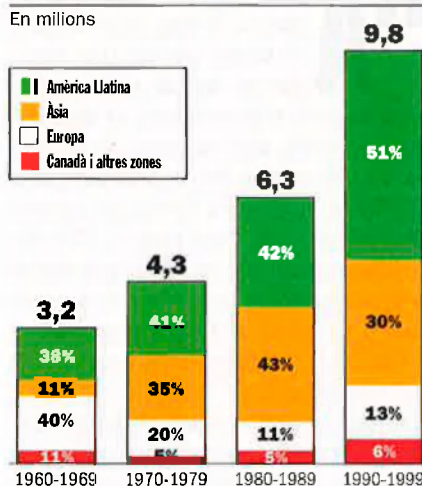
tant el seu partit. Això fa que la situació sigui especialment complicada per no dir bastant magra. Els periodistes del *Washington Post*, habituats a analitzar l'estat d'ànim del president, descriuen el problema de la immigració com "la gota que fa vessar el got". Aquest debat, segons el *Post*, és fonamental per tombar o no el petrolier de Texas.

Com és obvi, les anàlisis ja fa dies que inunden els mitjans de comunicació del país; diaris locals, magazins setmanals, ràdios i televisions. De tot això el que resulta més curiós són les preguntes que ha generat entre els mateixos americans, com ara: com pot ser que un país que està fet d'immigrants ara no sàpiga com resoldre aquest problema?

Val a dir, però, que les reflexions més interessants són les que es poden llegir a les cartes al director dels diaris. Aquesta setmana un lector del *New York Times* apuntava: "Qui dictamina les lleis és fill d'immigrants. I és més, segurament prové d'immigrants que probablement van arribar de la mateixa manera que arriben ara, sense papers i intentant superar lleis restrictives. La roda segueix i s'allarga. Les lleis d'immigració no sorprenen, no són una novetat."

Mireia Garolera
Nova York

Immigrants dels EUA segons procedència

Font: Immigration and Naturalization Service, Statistical Yearbook of the Immigration and Naturalization Service, 1970 to 2001